

Snahou autora bylo ukázat systém TNP na konkrétním příkladě TNP v Dolním Jiřetíně. Na základě zejména archivních dokumentů byl nastíněn jeho vznik, příchod prvních zařazených i následný provoz až do jeho zrušení, ale také na jakém "právním" základě existoval. Pro přiblížení bylo popsáno, kolik osob se v něm v jednotlivých měsících nacházelo, kolik bylo jejich strážců i jaké poměry mohly v táboře v některých dobách panovat. Poslední část pak měla ukázat, jaký byl asi všední život zdejších chovanců a co na něj mělo největší vliv.

TNP Dolní Jiřetín vznikl v prosinci roku 1948 a jeho existence jakožto TNP byla ukončena v březnu 1950, tedy po méně než roce a půl trvání provozu. Vystřídali se v něm čtyři velitelé a kolem několika desítek strážných. Prošlo jím několik set zařazených, kteří měli zejména vypomoci jako levná pracovní síla pro SHD, jejich přesný počet se už asi nikdy nedozvíme. Je to obrovské číslo, ale v představách tehdejších mocipánů se muselo jevit jako významný neúspěch. Vždyť tábor byl připraven na mnohem větší počet zařazených, než kolik jich nakonec zdejším TNP prošlo. Ani jednou nedosáhl tábor alespoň polovičního naplnění. Přitom takto málo zaplněné TNP nebyly rentabilní, jak dokazují samotní bývalí provozovatelé těchto zařízení.²⁵² Perzekuce chovanců patrně nedosahovala nijak velké míry, práci vykonávali víceméně stejnou jako civilní zaměstnanci.

I toto krátké shrnutí napovídá, že se nejednalo o tábor s nějak hroznou pověstí, spíše zde byly podmínky k životu lepší než v mnoha jiných TNP. Práce v hnědouhelných dolech, kterou chovanci museli dělat, byla jistě namáhavá, zejména pro mladé a fyzicky nepřipravené osoby, avšak na rozdíl od např. táborů při uranových dolech zde riziko dlouhodobých zdravotních následků bylo výrazně menší. Poměry zde po většinu času patrně výrazně ovlivňovala všudypřítomná korupce, velitelem počínaje a ostrahovou službou konče.